

Motion till riksdagen

1986/87:Bo522

Erling Bager och Karl-Göran Biörsmark (fp)

Rätten till ersättning för återkallad byggrätt, m. m.

Enligt riksdagens beslut om PBL upphör möjlighet till ersättning den 1 juli 1992 för återkallad byggrätt i planer tillkomna före 1979. Propositionen föreslog däremot 1996 som slutår. Förkortningen av tidsfristen tillkom således i bostadsutskottet.

Förutsättningar för ersättning enligt övergångsregeln i 17 kap. 8 § är bl. a. att planen upphävts eller ändrats av kommunen. Talan om ersättning måste väckas före den 1 juli 1992.

De flesta är troligtvis omedvetna om att förlusten av byggrätt på detta sätt måste vara dokumenterad redan före tidsfristens utgång. Hur den förutsättningen skall uppfyllas kommer också att bero av skiftande, delvis slumpmässiga faktorer, t. ex. kommunal handläggningstid på inkomna bygglovsansökningar osv. Tillströmningen kan väntas öka före tidsfristens utgång, vilket leder till stora risker för rättsförluster, om ansökningar om bygglov ej hinner behandlas före den 1 juli 1992.

Återkallas planen så att bygglov vägras efter den 1 juli 1992, är tidsfristen nämligen försutten. Byggrättsfrågan måste med andra ord vara avgjord i god tid före den 1 juli 1992 för att sakägaren skall hinna väcka talan vid domstol dessförinnan.

En rimligare ordning vore därför att anknyta till tidpunkt för bygglovsansökan som utgångspunkt för ersättningstalan. I synnerhet som ersättningsfristen nu förkortas, borde alla som sökt byggnadslov före den 1 juli 1992 anses ersättningsberättigade, oavsett behandlingstider för bygglovsansökan och andra ovidkommande omständigheter.

Till detta kommer att tidsfristen riskerar förkortas ytterligare genom den möjlighet till bordläggning av bygglov som byggnadsnämnden har rätt att göra, om detaljplaner förutses bli hävda. Byggnadsnämnden har då rätt att bordlägga ansökan om byggnadslov i två år – PBL 8:23. Det innebär att bygglov måste sökas två år före utgången av tidsfristen till domstol, dvs. före den 1 juli 1990 för att frågan med säkerhet skall vara avgjord så att ersättningstalan kan föras till domstol.

Att ersättningsfristen på detta sätt kan förkortas ända till 1990 torde heller inte ha varit avsett, då utskottet behandlade frågan. En justering av övergångsregeln behövs därför under alla förhållanden.

Förslagsvis bör således tidpunkten för bygglovsansökan bli avgörande på samma sätt som föreskrivs i fråga om planer, var genomförandetid löper ut – jfr PBL 14:5. Rätt till ersättning bör med andra ord finnas, om bygglov söks men inte avgjorts före tidsfristens utgång.

Vi anser även att informationsbehovet till berörda sakägare är stort. Det har också ökat med den förkortning som skett i fråga om tidsfristen. Avsevärda ekonomiska förluster kan drabba enskilda, som inte blir varse i tid att det ekonomiska skyddet för deras rätt att bygga faller bort efter halvårsskiftet 1992. Myndigheterna bör därför ha en informationsskyldighet.

Bl. a. bör t. ex. lantmäteriverket eller annan myndighet annonsera i press och massmedia, särskilt TV, i god tid före den kritiska tidpunkten.

Det torde ankomma på utskottet att utforma erforderlig lagtext.

Mot. 1986/87
Bo522

Hemställan

Med hänvisning till ovanstående yrkas

1. att riksdagen beslutar om sådan ändring av den s. k. garantiregeln 17:8 PBL att tidpunkten för bygglovsansökan blir avgörande för rätt till ersättning,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om information till allmänheten om ersättningsrätten för förlorad byggrätt den 1 juli 1992.

Stockholm den 27 januari 1987

Erling Bager (fp)

Karl-Göran Biörsmark (fp)